

Зміст

<i>Передмова</i>	5
<i>Катерина Пекур. Серце чорта</i>	6
<i>Вікторія Штепура. Хлопці із лісу</i>	34
<i>Макс Пшебильський. Тяжкі будні</i>	61
<i>Ксенія Томашева. Canção de Lisboa</i>	78
<i>Аліна Ларіонова. Потвори та мрії</i>	98
<i>Мія Марченко. Директор саду, котрого немає</i>	125
<i>Анна Павленко. У селі нині неспокійно</i>	151
<i>Тетяна Левченко. Лицедії</i>	164
<i>Лариса Іллюк. Вихід</i>	180
<i>Вікторія Штепура. Наше місто</i>	194
<i>Тарас Кравчук. Штинко – викрадач шкарпеток</i>	221
<i>Яскр. Долеїд озерний</i>	239
<i>Олег Росткович. Мій друг Хаус</i>	264
<i>Олена Терещенко. Темна вода</i>	274
<i>Любов Деркач. Ой, у полі стояла береза</i>	284
<i>Наталя Кондратенко. Не Фонтан</i>	311

Передмова

Коли те, що мешкає в темряві, раптом виходить на світло й дивиться героєві в очі – народжується міське фентезі. Це таємниця співіснування реального світу та химерних істот. Вони проковзують у шпарини відомого й утворюють дивний симбіоз. Незвідане не просто мешкає поруч зі звичайним, воно є проявою прихованої сутності життя. Це шерех таємних трибів світобудови, що раптом стає трохи чутним. Це поєднання містики, часом дуже лячної, та цікавої пригодницької казки. З майже щасливим фіналом...

Перед вами збірка міського фентезі, що об'єднала твори сучасних українських авторів. Їхні герої зазирали за межі відомого й зробили власні висновки – боротися з незвіданим чи прийняти його та жити поруч.

Катерина Пекур

СЕРЦЕ ЧОРТА

(усі збіги з реальними іменами та подіями випадкові)

— Доцю, я до Павленків. Картоплю віддам і назад, – я схопив пакет і вийшов з подвір'я. За нашим парканом височіла багатоповерхівка, у її дворі гасали діти. Кульгаючи, я перетнув дитячий майданчик, натиснув кнопку домофону.

- Хто там? – почувся голос Гані Павленкової.
- Сусід ваш, Вася Куць! Гостинців приніс.

Двері під'їзду відкрилися, я рушив сходами. Аж перед Павленковими дверима з-під моїх ніг щось стрибнуло: завбільшки з некрупного собаку, на двох ногах. Примара шугонула до сходів і зникла.

Я змигнув. Не могло тут бути нічого такого! Я з усіх сил втягнув повітря, але пахло виключно тим, що буває в під'їздах. Людським життям. І трошки затхлістю, ніби хтось із сусідів давно не мився.

Але на той запах я відразу не звернув уваги.

Ганя відкрила двері, і обміркувати пригоду не вдалося. Господиня дому посміхалася. То була зріла літня жінка, такої породи, що могла би керувати маєтком чи й містом, грабуючи сусідів, поки чоловік на Січі. Але життя притрусило Ганю попелом, аж плечі зігнулися.

– Васю, мені аж ніяково. Ви так нам допомагаєте! Заходьте, прошу!

Після дозволу я кивнув і ступив через поріг, вручив Гані пакет.

– Ви мені допомогли, а я вам, і хіба ж ми не сусіди? Як у Єгора Захаровича справи?

Ганя спохмурніла, хитнула головою і понесла картоплю на кухню. Я пішов до сусіда в спальню. В домі пахло хворобою, в коридорі стояли блискучі хромовані ходунки. Єгор Павленко сидів, обкладений подушками, у ліжку, гортав сторінки на планшеті.

– Василю, ну ти це чув? Краще б я цю машинерію не вивчав... новини у інтернеті щодня гірші!

– Що вже сталося?

Виглядав Єгор кепсько – важко дихав, набряклі ноги на подушці мало не лускалися. Єгор був ще нестарий, та й життєвих сил мав багато. Колись був високий, чорнявий, різкий. Тепер же здавався старою людиною, і його серце ледь працювало.

– Ці скажені хочуть забудувати Зелений пагорб, уяви! Бити туди палі і зводити висотку!

– Що?! Тобто...

– Що ти чув, Вась, – Єгор відгвинтив слоїчок із пігулками і поклав одну до рота. – Господи, я стільки таблеток мушу щодня пити... Коли вже мені покращає... З приводу Зелен-пагорба... громадські слухання відмінюють. Бо карантин! А тим часом от, – Павленко тицьнув у планшет. – Журналістське розслідування! Пишуть, що забудовник вже має всі дозволи і відвід землі! В історичній зоні Черкас! Без археологічних досліджень! А я тут застряг! – Єгор із люттю стукнув по ліжку. – Сил немає, щоб до туалету дійти. Може, ти мене до міськради довезеш? Я їм таке влаштую!

Я зковтнув.

– Єгоре Захаровичу, це вам нашкодить. Нехай хтось інший ці справи продовжить!

– Василю, там великі гроші на кону. Хтось має ризикувати, переходячи дорогу цим типам. Пишуть, що їх знову покриває Женя Злидень! Я би пішов проти нього. Але що вже...

Я помовчав, долаючи тривогу.

– Годі про це, Єгоре Захаричу. Я вам картопельки накопав. У картоплі чи кальцію, чи калію багато, а це для серця добре! Щоб ви мені жили ще довго!

Єгор подякував, прийшла Ганя, теж ще раз подякувала, і я пішов.

Ледь двері Павленків закрилися, я присів і торкнувся пальцями підлоги. Слід іще жеврів, хоч тепла ця істота геть не мала. Але мені не привиділося. Тут був примарник, хоч і дивний якийсь. Він смердів звалищем. Але чому – і як він проліз? Сюди їхній породі ходу не було! Якщо тільки хтось, набагато сильніший за мене, не привів сюди примарника силоміць.

І цей дивний запах.

Я не розумів, що відбувається.

З похмурою пикою я вийшов із під'їзду, повернувся додому. Донька гойдала у візочку маля, але тільки-но я зайшов у хвіртку, вони обидва – і донька, і онук – зиркнули на мене.

– Діду, що сталося?

Я досі не міг звикнути до голосу малюка. Хлопцю було півроку, проте він говорив глибоким баритоном, і, мабуть, розумом вже наздоганяв школяра. А то й випереджав. А я все ще не був певен, чи ми з донькою не вляпалися з цим малюком у халепу. Хоча ніякої іншої магії, крім надшвидкого дорослішання, поки що з хлопця не лізло.

– Облиш, малий. І патякай поменше, поки не виростеш, кому кажу?.. А у мене просто дрібні проблеми.

– Не думаю, що дрібні, – хитнула головою донька. – Ти так виглядаєш, як ніколи. Пішли обідати.

Я стоптав тарілку борщу, слухаючи, як за вікном галасують діти з багатоповерхівки. Але смаку не відчував. Просто навала дивних, тривожних новин. Примарник цей...

І Зелен-пагорб.

Боги прадавні, я ж не зобов'язаний цьому протистояти. Це давно не моя війна. Я й так звалив на себе відповідальність за доньку. Та й давно не мав сил тягатися з людьми. Он, ледь хату собі узаконив, і сиджу під листочком тихо. Й далі сидітиму, вирішив я.

А за мить знепритомнів – від такого різкого болю, ніби в мене загнали іржавий кілок.

* * *

Два чоловіки повільно йшли вуличкою, серед приватних кам'яниць і мазанок, по старій бруківці. Будинки навколо виглядали занедбаними: паркани хилилися, у вікнах висіли зотлілі фіранки. Подекуди й шибки були розбиті.

Тут давно ніхто не жив, крім безхатків і собак.

– Ці активісти почнуть гавкати про історичний центр. А я не хочу уваги до себе, Євгене Миколайовичу.

Той, що казав це, був невисокий, в джинсах і тенісці, з татуваннями на руках, тримав папку з паперами.

Євген Миколайович – високий, дуже худий, в діловому костюмі – вишкірився.

– Ну і почнуть, а вам що до того, Іване Борисовичу? У цьому ЖК зацікавлені такі люди, що вам і не снилося. Тож починайте роботи. Вас захистять. Бо місто має розвиватися. Замість бомжатника, – костюмний обвів руками навколо, – має постати цивілізований простір. І не якісь там «елітні квартири» у Південно-західному районі, а житло для обраних! Можна добряче заробити!

– І віддати вам половину прибутку, чи не так? – гіготнув татуйований. – Але багато тут не продаси. З однієї висотки... пшик!

Вуличка, якою йшли чоловіки, оббігала пагорб, тицялася у глухі кути між хатами – і пірнала зі схилів до Дніпра.

Костюмний похитав головою.

– Чому ж з однієї? Гадаю, тут можна звести цілий комплекс. Я говорив із геологами. Ґрунт тут відмінний. Для гарантії б'єте палі й ставите чотири будинки по вісімнадцять поверхів. Усі розрахунки у папці, що ви тримаєте. «Житло з видом на Дніпро і Пагорб Слави! Рукою подати до Долини Троянд!» Це буде найдорожчий ЖК міста, кажу вам!

– Для найдорожчого треба забудову поверхів у п'ять, – буркнув татуйований. – От я був в Європах, там у висотках тільки лохи живуть.

– А мою частку ви як віддавати будете, Борисичу, якщо ми збудуємо п'ятиповерхівки? – незворушно поцікавився костюмний. – Не лохи хай за містом житло купують. А тут, – він зупинився біля воріт одного з будинків, на якому висіла перехняблена цифра «8», дістав і розкрив швейцарського ножа, – все має змінитися, чуєте? – і з силою увігнав лезо у землю перед воротами.

* * *

Коли я відкрив очі, донька стояла наді мною, тормосила. Онучок встав у дитячому стільці, роззявивши рота.

– Діду, ну ти даєш!

– Тату, що з тобою?!

– Не знаю, – повільно відказав я. – Але це Злидень... Мало йому всього попереднього. Тепер він хоче знищити Зелен-пагорб! Я думав, це якесь непорозуміння. Але зараз там щось сталося... щось дуже погане.

Налякана донька перезирнулася з онуком.

– Татку, ти ж не хочеш у це вплутуватися, правда? Тільки не зараз... коли ми... – вона затнулася, бо не наважувалася це вимовити навіть удома. Тим більше, що у нас церкву мало не з вікон видно. Та ще й ворожу, московську.

На підлозі розтікалася калюжа борщу – схоже, я перекинув тарілку. Я встав, взяв ганчірку і почав збирати з підлоги капусту.

– Тату, чому ти мовчиш? – затялася донька. – Ти ж не влізеш у це, скажи?! Скільки вже священних земель впало під натиском людей! Бо така наша доля! Ти сам це казав! А у мене зараз дитина! Якщо хтось дізнається... про мене, про малого... Буде катастрофа! Краще сидіти тихо! Ми й це переживемо. Ми ж... ті, хто ми є.

Я зупинився.

– Боюся, доню, це ми не переживемо... Мова про *дуже* серйозну штуку, ти ж знаєш.

– Діду, ні, ти маєш!.. – несміливо озвався онук.

– Цить, чортове поріддя!

Донька і онук мовчали, поки я збирався. Аж коли я вже взявся за двері, мала сказала:

– Тату, не вбий нас.

– Мала, от саме вас я й намагаюся врятувати. Ну і себе любимого, звісно.

До міськради я дістався швидко, пройшов крізь турнікети – хоча охорона пильнувала – і піднявся сходами. Біля Злиднього кабінету було, як завжди, людно. Прохачі стояли в черзі.

Навіть мер заходив сюди навпочіпки.

– Євген Миколайович приймав до другої! – секретарка виштовхувала з кабінету тітку в діловому костюмі. – А зараз все, не можна! Він дає коментарі пресі...

Я прослизнув повз них непоміченим, взявся за двері з написом «Злидень Євген Миколайович» і переліком посад, які той обіймав.

– Окремо прошу наголосити на стані простого народу, – чувся з-зі дверей голос Злидня. – Запишіть це, і кілька разів повторіть у випуску!

– Як завжди, Євгене Миколайовичу...

– Це дуже важливо. Народ зубожіє... Тарифний геноцид відбирає у людей останні копійки. Голод на порозі... Я хочу, щоб це щодня лунало в новинах! Щоб усі це усвідомили. Може, тоді в Києві...

Я скривився і зайшов.

– Привіт. А ну жени свого петрушку, розмова є.

Журналіст – бородань у картатій сорочці – ошелешено глянув на мене.

– Вибачте, – просичав Злидень журналісту, – чекатиму ваш матеріал на вичитку.

Бородань вшився, а Злидень витріщив на мене темні, без райдужки, очі.

– Нащо приперся, чорте?

– Сам ти чорт. Я мовчав, коли ти жер наше місто промисловим способом. Але зараз ти що, здурів? Ти-то сам як думаєш вижити, зруйнувавши Зелений пагорб? Забивши у нього залізо?!

Злидень вишкірився рядом гострих чорних зубів – ми були наодинці, можна було не імітувати білосніжну посмішку.

– Забирайся звідси, Куцику. Я виживу. Тепер і завжди. За мною тепер сила, яку тобі ніколи не дадуть. Бо ти дурний і плутаєшся під ногами. Шкода, що я досі не сколупнув твоє гніздо.

– Земля під моїм домом належить мені. Ти не маєш права зайти туди чи нанести мені шкоду.

Злидень реготнув.

– Людські закони для мене – ніщо, – він вискочив з-за столу і попер на мене. – Сиди тихо, Куцику, і тоді, може, я не вб'ю тебе і твоє поріддя. Я теж багато знаю про справи у місті. А якщо заважатимеш мені, людські папірці мене не спинять.

– Як цікаво, – сказав я, не відводячи очей від його баньок. – Дуже цікаво, гаденятко, – і пішов з кабінету.

Я крокував додому і думав.

Злидні – страшні істоти. Майже невмирущі. А «Євген Миколайович» мало того що був старим злиднем – ще й вигадав «дотепний» спосіб жититися, і за роки на посаді переповнився силами, аж лускався! Ще б пак, жерти не одне обійстя, не одну родину – а ціле місто! А ви кличте, кличте на себе бідність, людоньки... Слухайте новини, де вам – за наказом старого злидня! – розповідають про ваше зубожіння. Зрадоньку улюблену несуть. А ви погоджуйтеся, і переказуйте це у кожній розмові! Такі ми бідні, такі нещасні, і доля наша сумна.

Злидень на це й чекає. Від того він кріпне, його людське тіло сильнішає. А люди й справді живуть все гірше. Бо на кожного, хто злидні кличе, злидні й прийдуть. Такий закон.